

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

Kindercentrum Selwerd Paddepoel, locatie Ienemini

Kwaliteitsonderzoek

voorschoolse educatie

Datum vaststelling: 12 juni 2019

Samenvatting

Samenvatting

De inspectie heeft op 24 januari 2019 een onderzoek uitgevoerd naar de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Kindercentrum Selwerd Paddepoel locatie Ienemini. Voorschoolse educatie wil zeggen dat er extra aandacht is voor peuters die dat nodig hebben, zoals de peuters met een risico op een (taal) achterstand.

De reden voor dit onderzoek is dat wij in 2019 de kwaliteit van de voorschoolse educatie op kinderdagverblijven in Nederland in beeld brengen. Ook onderzoeken we in de groepen 1 en 2 van basisscholen de kwaliteit van de vroegschoolse educatie voor kleuters met een risico op een (taal)achterstand. We noemen dit onderzoek de meting kwaliteit voor- en vroegschoolse educatie 2019. Dit kinderdagverblijf maakt deel uit van de steekproef die we hebben getrokken. Deze samenvatting is geschreven voor ouders en andere belangstellenden.

In hoofdstuk drie van dit rapport geven wij een waardering voor de verschillende onderdelen die belangrijk zijn voor voorschoolse educatie. Wij noemen dit standaarden. Per standaard beschrijven we wat goed gaat op het kinderdagverblijf en wat nog beter kan.

Wat gaat goed?

We zien dat de pedagogisch medewerkers rekening houden met wat de peuters nodig hebben. De pedagogisch medewerkers gebruiken veel taal zodat de peuters nieuwe (Nederlandse) woorden leren. Bovendien is er op het kindercentrum aandacht voor de speelhoeken. De pedagogisch medewerkers passen deze bij ieder thema aan, waardoor de peuters fijn spelen en tegelijkertijd nieuwe dingen leren.

De pedagogisch medewerkers spelen mee in de hoeken en geven de peuters aandacht in kleine groepjes. De sfeer in de groep vinden we prettig. De pedagogisch medewerkers gaan op een positieve manier met de peuters om. Ook dragen zij de informatie die ze over de doelgroepeuters hebben over aan de leraar van groep 1 van de basisschool.

Tot slot volgen de leiding en de pedagogisch medewerkers verschillende scholingen om steeds beter te worden in hun werk.

Kinderopvangorganisatie:
Kindercentrum Selwerd Paddepoel
locatie Ienemini

L RK-nummer: 160633229

Totaal aantal doelgroepeuters: 12

Wat kan beter?

Naast bovenstaande positieve punten zijn er ook punten die beter kunnen.

We zien dat de pedagogisch medewerkers niet genoeg rekening houden met wat de peuters nodig hebben. Zij stimuleren wel de ontwikkelingen van de peuters, maar plannen te weinig de peuterdoelen voor gedrag, taal, rekenen en bewegen die passen bij het ontwikkelingsniveau en de leeftijd van de peuter.

De pedagogisch medewerkers houden niet goed bij hoe het met een peuter gaat op de hierboven genoemde vier aandachtsgebieden. Zij helpen de peuters tijdens de activiteiten en werkjes als de peuter iets moeilijk vindt. Zij zorgen er echter te weinig voor dat de peuters op geplande momenten extra aandacht en hulp krijgen bij de dingen die ze nog moeilijk vinden.

De leiding van het kindercentrum brengt niet in beeld of de peuters zich voldoende ontwikkelen voor ze naar groep 1 van de basisschool gaan.

De leiding van het kinderdagverblijf werkt aan het verbeteren van de kwaliteit van de voorschoolse educatie, maar maakt geen plan waarin staat wat goed gaat, wat verbeterd kan worden en hoe en wanneer de voorschool dit wil bereiken.

Vervolg

We komen in mei/juni 2020 weer kijken hoe het gaat met de voorschoolse educatie op het kindercentrum Selwerd Paddepoel locatie Ienemini en sturen een afschrift van dit rapport naar de gemeente.

1. Opzet van het kwaliteitsonderzoek

De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt bij een aantal kinderopvangvoorzieningen met gesubsidieerde voorschoolse educatie en op enkele basisscholen met veel doelgroepkinderen in groep 1 en 2 de educatieve kwaliteit, de resultaten en de kwaliteitszorg van deze locaties. Zo ook op kinderdagverblijf Ienemini.

Werkwijze

Wij vormen ons beeld van de kwaliteit door de praktijk van de voorschool te toetsen aan de standaarden uit het Onderzoekskader 2017 Voorschoolse educatie en primair Onderwijs. Wij hebben onderstaande standaarden onderzocht.

Standaarden voor de voorschool	Onderzocht
Ontwikkelingsproces	
OP1 Aanbod	•
OP2 Zicht op ontwikkeling	•
OP3 Pedagogisch-educatief handelen	•
OP6 Samenwerking	•
Resultaten voorschoolse educatie	
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•
Kwaliteitszorg en ambitie	
KA1 Kwaliteitszorg	•
KA2 Kwaliteitscultuur	•
KA3 Verantwoording en dialoog	•

Onderzoeksactiviteiten

We hebben observaties uitgevoerd van de pedagogisch-educatieve praktijk in de groep(en), documenten geanalyseerd, gesprekken gevoerd met pedagogisch medewerkers, zorgcoördinatoren en locatiemanagers. Aan het eind van de onderzoeksdag hebben wij de resultaten van het onderzoek besproken met de teammanager van de locatie en de clustermanager van de kinderopvangorganisatie.

Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de waarderingen, de conclusie en het vervolgtoezicht. Hoofdstuk 3 gaat verder in op de resultaten van het onderzoek naar de onderzochte standaarden. In hoofdstuk 4 is de reactie van de houder op het onderzoek en het rapport opgenomen.

Legenda

.....
Waarderingen zoals ze in de rapportages worden weergegeven:

- Kan beter
  - Voldoende
  - Goed
- .....

2. Hoofdconclusie en vervolg

In dit hoofdstuk beschrijven we de hoofdconclusie en geven we de afzonderlijke waarderings weer per standaard op Kindercentrum Selwerd Paddepoel locatie Ienemini.

Conclusie

We waarderen de kwaliteit van de voorschoolse educatie op Kindercentrum Ienemini als kan beter. Vijf standaarden zijn als voldoende gewaardeerd en vier als kan beter.

Context

Kindercentrum Selwerd Paddepoel locatie Ienemini, kinderdagopvang Regenboog en basisschool De Pendinghe zijn gevestigd in Vensterschool Selwerd aan de Eikenlaan in Groningen. De Vensterschool is een samenwerkingsverband van allerlei instellingen in de wijk om de ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten. Andere partners zijn behalve de peuteropvang, kinderopvang en de basisschool onder andere de bibliotheek, buurt- en speeltuincentra en de muziekschool. De kinderen op de peuteropvang behoren nagenoeg allemaal tot de doelgroep.

Basisvoorwaarden voorschoolse educatie volgens de GGD

De GGD-toezichthouder heeft op 7 mei 2018 de basisvoorwaarden voorschoolse educatie onderzocht. Uit dit onderzoek bleek (na overleg en overreding) dat de basisvoorwaarden geen tekortkomingen vertoonden.

Afspraken over vervolgtoezicht

Tekortkoming	Wat verwachten wij van de houder	Wat doen wij?
Voorschool		
Op Kindercentrum Selwerd Paddepoel locatie Ienemini hebben we vier standaarden als 'kan beter' gewaardeerd. Het betreft de standaarden OP1 Aanbod, OP2 Zicht op Ontwikkeling, OR1 Ontwikkelingsresultaten en KA1 Kwaliteitszorg.	De houder zorgt ervoor dat de verbeterpunten worden opgepakt en hersteld.	Met de houder hebben wij de afspraak gemaakt dat wij in mei/juni 2020 opnieuw een onderzoek uitvoeren op locatie Ienemi, om te kijken of de verbeterpunten zijn hersteld.

3. Resultaten kwaliteitsonderzoek voorschoolse educatie

In dit hoofdstuk geven wij per kwaliteitsgebied de waarderingen en de resultaten van het onderzoek op Kindercentrum Selwerd Paddepoel locatie Ienemini.

3.1. Ontwikkelingsproces

Ontwikkelingsproces	K	V	G
OP1 Aanbod	•		
OP2 Zicht op ontwikkeling	•		
OP3 Pedagogisch-educatief handelen		•	
OP6 Samenwerking		•	

OP1. Aanbod

De standaard aanbod waarderen we als kan beter.

De pedagogisch medewerkers van Ienemini beschikken over een vve-methode en een groepsplan, dat door de houder is aangereikt. Hiermee stimuleren zij de ontwikkeling van de peuters op onderdelen van het gebied van taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek.

Ook richten de pedagogisch medewerkers de ruimte aantrekkelijk en uitdagend in. In de inrichting zien we dat er aandacht is voor het thema waaraan gewerkt wordt en voor de ontluikende geletterd- en gecijferdheid van de peuters. Ook zijn er voldoende spel- en leermaterialen aanwezig waarmee de peuters ontdekkingen kunnen doen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. De manier van systematisch werken zoals de houder dit voor ogen heeft, is niet aangetroffen op Ienemini. We constateren dat de pedagogisch medewerkers het vve-programma en het groepsplan niet gebruiken zoals het is bedoeld en te weinig doelgericht werken aan de uitvoering van het aanbod op alle vier de deelgebieden taal, rekenen, de sociaal-emotionele ontwikkeling en de motoriek. Het is nu niet duidelijk in hoeverre het aanbod de peuters voorbereidt op de start in groep 1 van de basisschool.

OP2. Zicht op ontwikkeling

De standaard zicht op ontwikkeling waarderen we als kan beter.

De pedagogisch medewerkers volgen de ontwikkeling van de peuters op voorbereidend taal met behulp van peutertoetsen die zij twee keer

per jaar afnemen. Ook kijken ze naar het gedrag en het welbevinden van de peuters en signaleren opvallend gedrag en grote achterstanden in de ontwikkeling van de peuters.

Elke peuter heeft een eigen mentor die het kind volgt van de intake tot aan de overdracht naar de basisschool. Tevens is de mentor de contactpersoon voor de ouders en in sommige gevallen ook voor externe professionals

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. De pedagogisch medewerkers volgen niet alle peuters op voorbereidend taal en rekenen en motoriek. Wat ook beter kan, is dat de pedagogisch medewerkers nagaan waar de ontwikkeling van een peuter stagneert en wat mogelijke verklaringen zijn. De voorschool gebruikt de observatiegegevens niet in een cyclisch proces van doelen stellen, passende educatie bieden aan peuters, evalueren en bijstellen van doelen en het educatieve aanbod. Tijdens de observatie hebben we te weinig gezien dat de pedagogisch medewerkers de informatie over de ontwikkeling van de peuters benutten om de voorschoolse educatie af te stemmen op de behoeften en naaste ontwikkeling van individuele peuters en groepjes peuters. Het kwaliteitshandboek, met daarin opgenomen het stappenplan bij kinderen met opvallend gedrag, wordt op locatie Ienemini nog niet gebruikt zoals de bedoeling is van de houder.

OP3. Pedagogisch-educatief handelen

Tijdens het onderzoek hebben we samen met de GGD-inspecteur en (gedeeltelijk) met de locatiemanager het pedagogisch-educatief handelen van de pedagogisch medewerkers geobserveerd. De standaard pedagogisch-educatief handelen waarden we als voldoende.

De pedagogisch medewerkers zorgen voor een warm en respectvol klimaat. Zij organiseren het aanbod zo dat de peuter het zich eigen kan maken. Dit doen zij met geschikte opdrachten, heldere uitleg, vrij spel en begeleid spel. Dit zorgt ervoor dat de peuters actief en betrokken zijn. De pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat de peuters activiteiten bijwonen die voor hen bedoeld zijn. Bovendien stimuleren de pedagogisch medewerkers peuters tot interactie, zowel interactie tussen de pedagogisch medewerker en de peuters als interactie tussen peuters onderling.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Pedagogisch medewerkers kunnen de structuren van de dag duidelijker maken voor de peuters. Bijvoorbeeld door na de inloop gezamenlijk de dag te starten, de dagritme kaarten te bespreken en ervoor te zorgen dat regels en routines voor de peuters duidelijk zijn. Daarnaast kunnen de pedagogisch medewerkers bij de wisseling van de activiteiten actief nagaan of peuters de opdrachten begrijpen en nagaan of ze daarmee hun doelen gehaald hebben.

OP6. Samenwerking

De standaard samenwerking waarderen we als voldoende.

De leiding van het kinderdagverblijf en de pedagogisch medewerkers werken samen met de basisscholen door informatie over de doelgroepeuters uit te wisselen bij de overdracht. De voorschool geeft daarbij onder andere door welk vve-programma de peuter heeft gevolgd en hoe lang hij/zij dit gevolgd heeft en wisselt bijzonderheden uit over de doelgroepeuters als daar toestemming voor is van de ouders. Er zijn afspraken over de wijze waarop ze de gegevens van de peuters aanleveren aan de basisschool. Voor de doelgroepeuters is sprake van een 'warme overdracht' van deze gegevens. De voorschool en de basisschool zorgen bovendien voor een doorgaande leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie. Er is vooral een doorgaande lijn door afstemming van de thema's en in het ouderbeleid.

Positief is ook de samenwerking met het WIJ-team. Dit is een team van beroepskrachten en vrijwilligers met allerlei verschillende achtergronden, zoals jeugdwerk, ouderenzorg, buurtwerk, hulpverlening en/of gezinsondersteuning. Het WIJ-team is er voor problemen die de bewoners in de wijk ervaren en voor activiteiten en ontmoeting. Behalve aan de Vreedzame (venster)school wordt er in Selwerd Paddepoel ook gewerkt aan de Vreedzame wijk.

De voorschool ziet ouders als partner in het stimuleren van de ontwikkeling van hun kinderen en zij stemt haar ouderbeleid daar op af. De pedagogisch medewerkers betrekken ouders op verschillende manieren bij de ontwikkeling van hun peuter en stimuleren hen om thuis activiteiten te doen, bijvoorbeeld voorlezen. Zij informeren ouders voldoende over het thema, middels themabrieven. Daarbij geven ze ook aan welke woorden, liedjes en activiteiten aan bod gaan komen, zodat ouders hier thuis op in kunnen spelen.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is de communicatie met de anderstalige ouders. We zagen dat het team het lastig vindt hen bij de peuteropvang en vve te betrekken en met hen in gesprek te gaan. Hierin ligt nog een aandachtspunt.

3.2. Resultaten voorschoolse educatie

Resultaten voorschoolse educatie	K	V	G
OR1 Ontwikkelingsresultaten	•		

OR1. Ontwikkelingsresultaten

De standaard ontwikkelingsresultaten waarderen we als kan beter.

Hoewel het team zich inspant om de peuters zover mogelijk te brengen, stellen de leiding en de pedagogisch medewerkers nog geen doelen op de verschillende ontwikkelingsgebieden die passen bij de kenmerken van de kindpopulatie. De voorschool weet daarom ook niet of de (doelgroep)peuters zonder of met een beperkte achterstand naar groep 1 van de basisschool gaan. Dit is een verbeterpunt.

Overigens is de verwachting van de houder, dat er zicht komt op de resultaten van vve, wanneer het digitale kwaliteitssysteem geïmplementeerd is in april 2019, omdat hierin concrete doelen worden opgenomen.

3.3. Kwaliteitszorg en ambitie

Kwaliteitszorg en ambitie	K	V	G
KA1 Kwaliteitszorg	•		
KA2 Kwaliteitscultuur		•	
KA3 Verantwoording en dialoog		•	

KA1. Kwaliteitszorg

De standaard kwaliteitszorg waarderen we als kan beter.

De houder van Kindercentrum lenemini heeft in haar (pedagogisch) beleidsplan samen met de voorschool opgeschreven wat ze met de voorschoolse educatie beogen en wat de ambities zijn. De houder heeft ook aangegeven hoe zij de kwaliteit van de voorschoolse educatie bewaakt. De GGD houdt hier jaarlijks toezicht op.

Naast deze positieve punten zien we ook mogelijkheden voor verbetering. Wat beter kan, is dat lenemini geen ambitieuze doelen heeft geformuleerd. De leiding van het kinderdagverblijf evalueert nog niet via een cyclisch werkend systeem van kwaliteitszorg alle doelstellingen uit haar (pedagogisch) beleidsplan en kijkt nog niet of peuters voldoende worden voorbereid op de basisschool.

Ook brengt de leiding nog niet regelmatig het pedagogisch en educatief handelen van de pedagogisch medewerkers in beeld en zij neemt nog niet op basis van deze evaluaties planmatig en doelgericht maatregelen ter verbetering.

Een mooi begin is dat een aantal vve-coaches alle locaties van Kirst First/COP groep bij langs gaat om te kijken naar de inrichting van de uitdagende leerruimte en hier ook feedback op geeft.

KA2. Kwaliteitscultuur

De standaard kwaliteitscultuur waarderen we als voldoende.

De leiding en de pedagogisch medewerkers werken gezamenlijk aan het verbeteren van hun professionaliteit. Zo volgen zij verschillende scholingen om hun kennis en vaardigheden te versterken. Er is sprake van bereidheid om gezamenlijk de voorschoolse educatie te verbeteren.

De leiding is zich bewust van de kwaliteit van de voorschoolse educatie. In hoeverre de pedagogisch medewerkers aanspreekbaar zijn op de gemaakte afspraken, is in dit onderzoek niet duidelijk naar voren gekomen. De locatiemanager geeft aan hierop te sturen, maar dit kan volgens ons systematischer.

KA3. Verantwoording en dialoog

De standaard verantwoording en dialoog waarderen we als voldoende.

De leiding (teammanager) van het kinderdagverblijf verantwoordt zich via de houder (de clustermanager) aan de gemeente over het gevoerde beleid ten aanzien van voorschoolse educatie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld over het aantal doelgroepeuters en over het aantal maanden dat zij vve hebben gehad. We zien ook dat de voorschool belanghebbenden betreft bij de ontwikkeling van haar beleid.

Ook hierbij is de wijze waarop de voorschool informatie ophaalt bij de anderstalige ouders over het gevoerde beleid een aandachtspunt.

4. Reactie van de houder

Hieronder geeft de houder een reactie op de uitkomsten van het onderzoek en geeft de houder aan hoe ze hier mee aan de slag gaat.

We hebben ons de aanbevelingen/verbeterpunten die tijdens de nabespreking benoemd zijn ter harte genomen.

Sinds het inspectiebezoek is het team in een andere samenstelling dan tijdens het bezoek, gaan werken aan een aantal verbeterpunten benoemd in de nabespreking.

OP1. Aanbod

Ten tijde van de inspectie werd het groepsplan niet gebruikt zoals door de organisatie bedoeld. Inmiddels maken de pedagogisch medewerkers gebruik van de groepsplannen en stellen doelen op om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. De analyse voor de doelen komen voort uit de toets- en observatiegegevens.

OP2. Zicht op ontwikkeling

Alle peuters vanaf 3 jaar worden getoetst op taal- en rekenvaardigheden en geobserveerd op de sociaal emotionele en motorische ontwikkeling. Activiteiten die ingezet worden om de ontwikkeling te stimuleren worden dagelijks geëvalueerd. De evaluatie wordt gebruikt om de doelen bij te stellen .

OP3. Pedagogisch educatief handelen

We zijn verheugd dat het team voor een warm en respectvol klimaat op de groep zorgen. Er zijn duidelijker structuren in de dag aangebracht.

OP6. Samenwerking

De samenwerking wordt als voldoende beoordeeld. We zijn momenteel aan het kijken hoe we de communicatie met anderstalige ouders kunnen verbeteren.